

Kurs języka Haskell 2024/25

LISTA NR 4 (TERMIN: 9.11.2024, godz 5:00)

Uwaga: Wszystkie rozwiązania należy umieścić w jednym module o nazwie Lista4 zachowując sygnatury zgodne z szablonem rozwiązań zamieszczonym w SKOS-ie.

Zadanie 1. Rozważ dwie reprezentacje grafów skierowanych z (unikatowymi) etykietami w węzłąch. Pierwsza reprezentacja to:

$$\mathbf{type} \; \mathsf{FlatGraph} \; \mathsf{a} = [(\mathsf{a}, \; [\mathsf{a}\,])]$$

Graf w tej reprezentacji to lista wierzchłków. Każdy wierzchołek to para składająca się z identyfikatora i listy identyfikatorów wierzchołków, do których istnieją krawędzie z tego wierzchołka. Przykładowo, graf

można zareprezentować następującą wartością:

```
g1 :: FlatGraph Int
g1 = [(1,[2]),(2,[3]),(3,[1])]
```

Drugą reprezentacją jest

```
\label{eq:data_node} \begin{split} \mathbf{data} \; \mathsf{Node} \; \mathsf{a} &= \mathsf{Node} \; \{ \; \mathsf{lbl} \; :: \; \mathsf{a}, \; \mathsf{ns} \; :: \; \; [\mathsf{Node} \; \mathsf{a}] \; \} \\ \mathsf{type} \; \mathsf{Graph} \; \mathsf{a} &= [\mathsf{Node} \; \mathsf{a}] \end{split}
```

Ten sam graf można zareprezentować jako:

```
g2 :: Graph Int
g2 = let n1 = Node 1 [n2]
n2 = Node 2 [n3]
n3 = Node 3 [n1]
in [n1, n2, n3]
```

Zdefiniuj funkcje:

```
\begin{array}{ll} \mathsf{makeGraph} & :: & (\mathbf{Eq} \ \mathsf{a}) \Rightarrow \mathsf{FlatGraph} \ \mathsf{a} \to \mathsf{Graph} \ \mathsf{a} \\ \mathsf{flattenGraph} & :: & (\mathbf{Eq} \ \mathsf{a}) \Rightarrow \mathsf{Graph} \ \mathsf{a} \to \mathsf{FlatGraph} \ \mathsf{a} \end{array}
```

które konwertują pomiędzy dwoma reprezentacjami. Zadbaj, żeby makeGraph tworzył cykle w pamięci, a nie nieskończone struktury.

Zadanie 2. Na wykładzie widzieliśmy, że strzałka jest funktorem w swoim drugim (wyjściowym) argumencie. A co z funkjami w stylu kontynuacyjnym? Pokaż, że

```
\mathbf{newtype}\;\mathsf{CPS}\;\mathsf{o}\;\mathsf{a}=\mathsf{CPS}\;\{\;\mathsf{run}::(\mathsf{a}\to\mathsf{o})\to\mathsf{o}\;\}
```

jest funktorem.

Zadanie 3. Rozważ typ funktorów kontrawariantnych, czyli takich, które odwracają kierunek strzałki:

```
class CoFunctor f where cofmap :: (a \rightarrow b) \rightarrow f b \rightarrow f a
```

Zainstaluj typ

```
\mathbf{newtype} \; \mathsf{Predicate} \; \mathsf{a} = \mathsf{Predicate} \; (\mathsf{a} \to \mathbf{Bool})
```

w klasie CoFunctor.

Przetestuj rozwiązanie na następującym przykładzie. Rozważ poniższe dwie definicje:

```
filterPred :: Predicate a \rightarrow [a] \rightarrow [a] filterPred (Predicate p) = filter p hasThreeChars :: Predicate String hasThreeChars = Predicate (\lambda x \rightarrow length \times == 3)
```

Użyj filterPred , hasThreeChars i cofmap, żeby pozostawić na liście tylko te liczby, które mają w zapisie dziesiętnym trzy cyfry, np.

```
ghci> filterPred ??? [1,12,123,1234,12345,321,21] [123,321]
```

Zadanie 4. W tym zadaniu rozważamy termy nad sygnaturą. Przypomnijmy, że tradycyjnie sygnaturę definiuje się jako zbiór symboli funkcyjnych wraz z ich arnością. Natomiast w Haskellu za sygnaturę posłuży nam dowolny funktor.

Przykładowo, sygnaturę dla wyrażeń w logice zdaniowej można zdefiniować jako:

$$\{ \top^{(0)}, \bot^{(0)}, \lor^{(2)}, \land^{(2)}, \neg^{(1)} \}$$

W Haskellu możemy ją zareprezentować jako następujący typ danych:

```
data BoolSig a = Top | Bot | Or a a | And a a | Neg a
   deriving (Functor)
```

Termy nad sygnaturą się ze zmiennymi pochodzącymi ze "zbioru" x możemy zdefiniować przy użyciu następującego typu danych:

```
\begin{array}{ll} \mathbf{data} \; \mathsf{Term} \; \mathsf{sig} \; \mathsf{x} \; = \; \mathsf{Var} \; \mathsf{x} \\ | \; \; \mathsf{Op} \; (\mathsf{sig} \; (\mathsf{Term} \; \mathsf{sig} \; \mathsf{x})) \end{array}
```

Przykładowo, formuła $x \wedge (\top \vee \neg y)$ reprezentowana jest przez następującą wartość typu Term BoolSig String

```
Op (And (Var "x") (Op (Or (Op Top) (Op (Neg (Var "y")))))
```

W tym zadaniu:

- Zainstaluj Term sig w klasie **Functor** (dla dowolnego funktora sig)
- Zdefiniuj następujące funkcje:

```
var :: x \rightarrow \text{Term sig } x

subst :: Functor sig

\Rightarrow \text{Term sig } x

\rightarrow (x \rightarrow \text{Term sig } y)

\rightarrow \text{Term sig } y

foldTerm :: Functor sig

\Rightarrow (\text{sig a} \rightarrow \text{a})

\rightarrow (x \rightarrow \text{a})

\rightarrow \text{Term sig } x

\rightarrow \text{a}
```

gdzie:

- var to funkcja awansująca zmienną do termu składającego się z pojedynczej zmiennej,
- subst to funkcja podstawiająca za zmienne termy (być może ze zmiennymi pochodzącymi z innego zbioru).
- foldTerm to homomorficzna interpretacja termu, której dostarczamy interpretację operacji w sygnaturze (czyli tzw. algebrę) i interpretację zmiennych, a w zamian dostajemy wyliczoną wartość termu.

Czy typy funkcji var i subst mają znajomy kształt (być może znajomy po wykładzie nr 5)?

Zadanie 5. (na podstawie dyskusji w czasie wykładu) Zdefiniuj klasę Applicative $f\Rightarrow$ ApplicativeError f zawierającą metodę err :: String \rightarrow f a, która umożliwia funkcji korzystającej z efektów w klasie ApplicativeError zgłoszenie błądu parametryzowanego komunikatem.

Zainstaluj w klasie ApplicativeError konstruktory typów Maybe i Either String. Niech Maybe ignoruje wartość komunikatu.

Przerób funkcję eval z wykładu tak, by miała typ

```
eval :: ( ApplicativeError f) \Rightarrow Expr \rightarrow f \mathbf{Int}
```

Przykładowo:

```
ghci> let ex1 = Op "+" (Op "*" (Val 2) (Val 2)) (Val 3)
ghci> eval ex1 :: Maybe Int
Nothing
ghci> eval ex1 :: Either String Int
Left "*"
```

Zadanie 6. (2 pkt) Rozważmy typ danych, który użyjemy do zaimplementowania interaktywnej obsługi błędów w ewaluatorze z wykładu. Tym razem, gdy ewaluator napotka na nieznany sobie operator, spyta o jego definicję użytkownika. Nośnikiem naszego efektu będzie następujący typ:

```
data Interactive  = Done \ \mathbf{Int} 
 = Done \ \mathbf{Int} 
 = NeedMoreInfo 
 = (operator :: String) 
 = (ontinue :: (Int \rightarrow Int) \rightarrow Interactive) 
 = (on
```

Zaimplementuj wersję ewaluatora tak, by miał typ

```
evall :: \mathsf{Expr} \to \mathsf{Interactive}
```

Wyrażenie powinno się obliczać do Done, jeśli znajdują się w nim tylko operatory znane interpreterowi. Jeśli interpreter napotka nieznany symbol, powininen zwrócić wartość NeedMorelnfo s k, gdzie s to nieznany operator, a k to kontynuacja obliczenia, która oczekuje interpretacji nieznanego operatora. (Nie trzeba spamiętywać odpowiedzi: jeśli ten sam nieznany operator występuje w wyrażeniu wiele razy, niech ewaluator pyta o jego interpretację za każdym razem.)

W ten sposób można przeprowadzić z ghci dialog:¹

¹W ghci zmienna it przechowuje wynik poprzedniego zapytania.

Czy rozumiesz, czemu Interactive nie może być prawdziwym funktorem aplikatywnym?

Uwaga: Dwa punkty przydzielone zostaną eleganckim rozwiązaniom, w których kod evall ma kształt podobny do eval z wykładu, który, przypomnijmy, korzysta z funktora

aplikatywnego. Co prawda Interactive nie jest funktorem aplikatywnym, ale można dla niego zdefiniować funkcje odpowiadające metodom klasy Applicative.

Wskazówka: Przyjrzyj się metodzie liftA2 z klasy Applicative.